

Umjetnička akademija u Osijeku

Artos / časopis za znanost, umjetnost i kulturu 3., 2015.g.

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKAI...

MANIFESTACIJE

[Dioniz - Igrom do zelenog UAOS 2015](#)

[SLUK 2015](#)

[Studentske izložbe UAOS 2015](#)

[48. PIF, Zagreb](#)

[Marijanović G. Oprez! Lutke](#)

[Mužički biennale Zagreb](#)

[Festival hrvatske tamburaške glazbe Osijek 2015](#)

ESEJI

MEDUNARODNA SURADNJA

IZDAVAČKA DJELATNOST

ERASMUS

ZBORNICI

Gordan Marijanović
gordan.marijanovic@gmail.com

Oprez! Lutke ponovo haraju Zagrebom

Svi ljubitelji lutkarstva i kazališta općenito razdoblje od 14. do 19.9.2015. proveli su u Zagrebu uživajući u programu 48. Međunarodnog festivala kazališta lutaka (PIF-a). Repertoar niti ove godine nije bio šrt tako da je posjetiteljima ponuđen veliki broj gostujućih predstava, izložbi, promocija i lutkarskih radionica za sve dobne skupine.

Tutu, kazalište Lichtbende. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.htm>

Prvi dan festivala, odmah nakon svečanog otvaranja, uslijedila je predstava *Tutu* nizozemskog kazališta *Lichtbende* koja je publiku očarala vizualno-auditivnom harmonijom i zanimljivom atmosferom. Naime riječ je o predstavi modernog istraživačkog lutkarstva unutar koje su se animatori poigrali kombinirajući projekcije, sjene i živu glazbenu pratnju. Unatoč odličnoj uskladenosti ansambla, zanimljivoj estetici i sjajnoj glazbi, predstava je svojom nekonkretnom fabulom i monotonijom pomalo postajala dosadna i predvidljiva.

Veliki val oduševljenja uzrokovala je predstava *Patka, smrt i tulipan* u izvedbi Kazališta lutaka Ljubljana (Slovenija). Ova predstava pomoću teatra sjena na nježan, opušten i humorističan način govori o vrlo teškoj i često izbjegavanoj temi – smrti. Emotivna angažiranost glumica i jednostavnina, ali precizna animacija uspjela je publici predstaviti smrt kao simpatičnu prijateljicu koja je sastavni i neizbjegivi dio svakoga života. Upravo zbog takvog pristupa i predivne atmosfere predstava je ostvarila pun pogodak kod gledatelja svih dobnih skupina i svojim sadržajem uspjela djelovati terapeutski na svakoga od nas.

Guščar Matija, kazalište lutaka Budimpešta. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.html>

Kazalište lutaka Budimpešta (Mađarska) počastilo nas je izvedbom predstave *Guščar Matija*. Klasična mađarska epska priča pretočena u minijaturni svijet vizualno kvalitetnih stolnih lutaka odisala je tradicijom i narodnim motivima. Inače zanimljiva fabula i karakteristični likovi nisu uspjeli doprijeti do publike zahvaljujući jezičnoj barijeri i kulturnoj različitosti. Predstava nije primjerena hrvatskoj publici, tako da većina gledatelja nije imala pozitivne reakcije na viđeno.

Patka, smrt i tulipan, kazalište lutaka Ljubljana.
Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a
<http://www.pif.hr/hr/press.html>

Predstavom *Zmaj i princeze* prezentiralo se Lutkarsko kazalište Mostar (BiH). Tehnologija lutaka ove predstave bila je zaista zadržljiva – lutke koje plaču, mnoštvo iznenadjenja i skrivenih patenata nisu nikoga uspjeli ostaviti ravnodušnim. Mladi lutkari najmlađe su zabavili svojom pozitivnom energijom, dinamikom i mnoštvom kreativnih lutkarskih rješenja. Unatoč dobroj atmosferi i točnoj animaciji, veliki nedostatak predstave je sama njezina dramaturgija. Naime, bilo je riječ o četiri priče koje su zaista zanimljive, ali su međusobno potpuno nepovezane zbog čega se gubila sama smisao priče i logičnost njezine cijeline. Etočena u minijaturni svijet vizualno kvalitetnih stolnih lutaka odisala je tradicijom i narodnim motivima. Inače zanimljiva fabula i karakteristični likovi nisu uspjeli doprijeti do publike zahvaljujući jezičnoj barijeri i kulturnoj različitosti. Predstava nije primjerena hrvatskoj publici, tako da većina gledatelja nije imala pozitivne reakcije na viđeno.

Nakon *Patke smrti i tulipana* slovenska kazališta su i dalje nastavila iznenadjavati publiku svojim predstavama. Naime ovoga puta je riječ o predstavi *Mali plavi i mali žuti* u izvedbi Kazališta lutaka Maribor koji su sve dobne skupine uspjeli dimuti didaktičnom porukom o prihvaćanju različitosti. Igrom boja i magnetnih lutaka na velikom platnu publiku su osvojili dosjetljivom tehnologijom, zaraznom energijom i igrovim vizualnom dinamikom.

Mali plavi i mali žuti, kazalište lutaka Maribor. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.html>

Dječji niz uslijedio je i dalje predstavom *Mali Hawelmann* u izvedbi Kazališta noći (Savezna Republika Njemačka). Čarobno putovanje dječaka i mjeseca do raja prikazano je na zanimljiv način koristeći instalaciju na tijelu animatorice kao scenografiju. Ova predstava u potpunosti je prilagođena za najmlađe, a animatorica se potrudila približiti publici naučivši nekoliko rečenica na hrvatskom jeziku. Dječja zaigranost nastavila se i na predstavi *O janjetu koje je palo s neba* u izvedbi Naivnog kazališta Liberec (Češka Republika). Animacijom igračaka najmlađima su na zanimljiv način prikazali priču o prijateljstvu janjeta i djevojčice te njihovom rastanku. Uz minimalno korištenje teksta, živu glazbu na improviziranim instrumentima i zanimljiva lutkarska rješenja uspjeli su u potpunosti zaokupiti pažnju djece te ih nakon predstave iznenaditi sa mogućnošću da se i oni pojgraju s nekim od njihovih lutaka.

Zmaj i princeza, lutkarsko kazalište Mostar. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.html>

Državno kazalište lutaka – Gabrovo (Bugarska) izvelo je predstavu *Ljepotica i zvijer*. Vizualno atraktivne lutke nažalost nisu iskorištene za akciju kao svoju osnovnu funkciju tako da se čitava predstava svela na pripovijedanje fabule koju zbog jezične barijere nismo razumjeli. Zanimljiva scenografija i pojedini lutkarski elementi nisu se uspjeli istaknuti zbog cjelokupne monotonije i nedinamičnosti. Lutke apsolutno nisu bile potrebne jer se sve izvedeno moglo odraditi glumački.

More pozitivnih komentara uzrokovala je predstava *Duga* u izvedbi Ansambla Umjetničke akademije u Osijeku. Naime riječ je o studentskom ispitnu na temu poznate priče Dinka Šimunovića koji je ubrzo prerastao u profesionalnu predstavu i ušao u službenu konkurenčiju ovogodišnjeg PIF-a. „Što je to lutkarstvo? Što sve lutkarstvo može biti? Može li lutkarstvo biti i za odrasle?“ Smatram kako je ova predstava uspjela odgovoriti na sva navedena pitanja i zadovoljiti brojne lutkarske entuzijaste željne razvoja istraživačkog teatra i suvremenog kazališta. Prijenos čiste emocije kroz lutkarske elemente bio je izvanredan, a publika je ostala pozitivno iznenadjena. Homogenost čitavog ansambla očitovala se izvrsnom scenografijom, zanimljivom atmosferom te sjajnim glumačkim i lutkarskim angažmanima. Ova predstava pokazuje koliko je lutkarsko razmišljanje beskonačno te kako animator pomoću običnog kamena može rasplakati publiku.

Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac publiku je počastilo predstavom *Peća i vuk* nastalom prema motivima iz narodne priče. Mladi lutkari animacijom vizualno atraktivnih stolnih lutaka uspjeli su zabaviti i raspjevati čitavu publiku te pokazati kako zaista uživaju u onome čime se bave.

Kazalište mladih Novi Sad (Republika Srbija) djecu je iznenadilo predstavom *Kako je izmišljeno leterje*. Priča o rodi i njezinoj želji za letenjem prikazana je pomoću improviziranih lutaka izrađenih od geometrijskih instrumenata zahvaljujući čemu je predstava poprimila i edukacijsku funkciju. Minimalan tekst te mnoštvo glazbenih brojeva uspjelo je zabaviti publiku te ih usput nešto i naučiti.

Mišja priča u izvedbi Gradskog kazališta lutaka Split nije uspjela dobiti pretjerano dobre komentare. Zanimljiva i didaktična priča o prijateljstvu dva miša nije uspjela doprijeti do publike. Infantilna gluma sa kaotičnim, gigantskim, plošnim lutkama zasjenila je minijaturne marionete miševa koji su predstavljali najljepši dio priče. Sve je bilo prepuno zaigranih elemenata, ali se iz čitavog šarenila nije uspjela izvući poanta fabule.

Publika je također imala priliku pogledati tri studentske predstave Umjetničke akademije u Osijeku koje su bile izvan službene konkurenčije.

Riječ je o završnim ispitnim predstavama 3. godine preddiplomskog studija glume i lutki *Mjesečina*. Mladi studenti uspjeli su dobiti mnoštvo pozitivnih komentara te poticaja za daljnji razvoj i kreativni rad.

Peća i vuk, GK Zorin dom, Karlovac. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.html>

Međunarodni stručni sastav u sastavu Igor Tretinjak (Hrvatska), Marijana Petrović (Srbija), Ivan Rajkov (Bugarska) odlučio je Grad Prix dodijeliti predstavi *Patka, smrt i tulipan*, a nagrada za predstavu s najhumanijom porukom „Tibor Sekelj“ uručena

Duga, Umjetnička akademija Osijek. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.html>

je ansamblu predstave *Mali plavi i mali žuti*. Dječji žiri nagradu je dodijelio predstavi *Duga* studenata Umjetničke akademije u Osijeku. Nagradu za režiju i tehnologiju dobio je Miha Golob za predstavu *Mali plavi i mali žuti*, a nagrada za kreaciju lutaka dodijeljena je Tamari Kučinović, Maji Lučić i čitavom ansamblu *Duge*. Nagradu za glazbu osvojio je Mitja Vrhovnik Smrekar, a nagradu za oblikovanje svjetla Fabrizio Montecchi, obojica za predstavu *Patka, smrt i tulipan*. Nagrade za animaciju dodijeljene su – izvođačkim duetima predstava *Patka, smrt i tulipan* (Polonca Kores, Asja Kahrimanović) i *Mali plavi i mali žuti* (Miha Bezeljak i Anže Zevnik), cijelom glumačkom ansamblu *Duge*, Saši Latinoviću za predstavu *Kako je izmišljeno leteњe* i Diani Cicmanovoj za predstavu *O janjetu koje je palo s neba*. Posebne nagrade osvojila je predstava *Duga* za visoko estetiziranu scensku realizaciju te predstava *O janjetu koje je palo s neba* za korištenje dječje igre u oblikovanju scenskih događanja u predstavi.

PIKO. Fotografije ustupila PRESS služba PIF-a <http://www.pif.hr/hr/press.html>

48. PIF uspješno je nastavio višegodišnju tradiciju. Lutke su ponovno proharale Zagrebom i dobjile nove zaljubljenike u svoje stvaralaštvo. Posjetitelji su uspjeli uživati u brojnim programima te se upoznati s novim trendovima i formama u suvremenom lutkarskom kazalištu. Djeca su se zabavila, a odrasli shvatili kako lutkarstvo nije samo za najmlađe, već da se i za njih može naći ponešto. Može se ustvrditi kako je i ovogodišnji PIF veliki korak u popularizaciji lutkarstva i kazališne kulture općenito. Nestrijevno iščekujemo iznenadenja onog slijedećeg, 49. PIF-a.